

OPONENTSKÝ POSUDEK

Jméno diplomantky:	Petra Reznáková
Téma práce:	Postavení žen v mezinárodním uprchlickém právu
Rozsah práce:	136 278 znaků (podle prohlášení)
Datum odevzdání práce:	červen 2020

1. Aktuálnost (novost) tématu

Autorka se zabývá tématem, které podle mého názoru patří mezi nejzajímavější na poli uprchlického práva vůbec. Je o něm vedena debata jak na poli akademickém, tak ale i na poli politickém, příkladem jsou debaty o tzv. Istanbulské úmluvě. Jeho zajímavost spatřuji mimo jiné v tom, jak ilustruje rozvoj právně uchopené problematiky prostřednictvím výkladu. Na dané téma jsem nedávno dokončila příspěvek do knihy (vyšla po odevzdání diplomové práce), a těším se, že o něm budeme moci u obhajoby diskutovat.

Jde každopádně o témat aktuální, byť ne zcela nové. S ohledem na to, že se neustále vyvíjí, je v něm však stále řada podnětů pro výzkum.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Téma je na teoretické znalosti náročné v tom ohledu, že existuje značné množství pramenů, které navíc nejsou hodnotově neutrální. Nejen že tak musí autorka provést podrobné zkoumání primárních i sekundárních pramenů, projevit schopnost analýzy a vlastního úsudku, musí ale také zároveň kriticky zhodnotit prameny, z nichž vychází. Nemálo z pramenů totiž může být ovlivněno osobními postoji těch, kdo je píše.

Práci hodnotím především podle toho, zda autorka metodologicky zdůvodněným výzkumem naplnila cíle, které si stanovila. Od toho se odvíjí i náročnost na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování i použité metody. V práci jsou dvě výzkumné otázky:

1. Jakou formu na sebe bere pronásledování v případech, kdy je žadatelem o mezinárodní ochranu žena, a jak se toto pronásledování liší od pronásledování, které hrozí osobám mužského pohlaví?

2. Jaké jsou možnosti interpretace jednotlivých důvodů pronásledování (rasa, náboženství, národnost, příslušnost k určité společenské skupině a politický názor) tak, aby zahrnovaly také případy s prvkem genderu?1)

Svůj cíl autorka naplnila, obě výzkumné otázky zodpověděla. Provedla výzkum, načetla primární i sekundární zdroje. Při zpracování postupovala metodou analýzy a popisu. Staví na svých výzkumných otázkách, k jejichž zodpovězení pak adekvátně vystavěla strukturu práce. Autorka pracuje s řadou zdrojů, domnívám se, že dokonce pracovala s více zdroji, byť je přímo necitovala. V uprchlické problematice existují tisíce článků a knih a řadu z těch obecnějších jistě brala v potaz.

Téma je na teoretické znalosti i vstupní údaje náročné, stejně jako na jejich zpracování. Autorka se všeho zhostila adekvátně.

3. Formální a systematické členění práce

Diplomová práce se z formálního hlediska skládá z titulní strany, prohlášení, obsahu, úvodu, čtyř částí, závěru, seznamu použitých zkratk a zdrojů. Na konec práce je zařazen název práce, abstrakt a klíčová slova, a to v českém jazyce a v anglickém jazyce. Tj. tyto formální aspekty jsou dodrženy.

Autorka téma zpracovává velmi pěkně, ve vhodném rozsahu využívá cizojazyčnou i domácí odbornou literaturu. Stavba práce je logická a odpovídá výzkumným otázkám a zaměření práce, systematické členění práce tak považuji za vhodné.

Výběr literatury považuji za velmi dobrý, diplomantka si vyhledala díla, která byla k tématu potřebná. Poznámkový aparát je adekvátní, citováno je vhodně, pro čtenáře využitelně. Práce je stylisticky a jazykově napsána velmi pěkně, byť jsou místy k nalezení drobné překlepy či chybějící interpunkce.

4. Vyjádření k práci

Co se týče stránky obsahové, práce je členěna do úvodu, čtyř hlavních částí, a závěru. V jednotlivých částech práce se autorka postupně vypořádává s definováním pojmů, zejména se věnuje definici uprchlíka v mezinárodním právu a vývoji její interpretace ve vztahu ke genderu. Konkrétnější se pak věnuje pojmu pronásledování, kde usazuje „gender-specific persecution“ a „gender-related persecution“, a dále podrobně analyzuje jednotlivé důvody pronásledování z hlediska výkladu a aplikace genderově senzitivním způsobem. Pro mě osobně byla velmi zajímavá kapitola věnovaná judikatuře ESLP, kde

diplomantka poukazuje např. na tvrzenou potřebu přizpůsobit se v zemi původu (obdoba „hide in a closet“ požadavku u LGBTI případů) a z pozic feministické kritiky této oblasti uvažuje o budoucím vývoji.

Při čtení práce jsem si několikrát vzpomněla na některé kolegy a kolegyně, které jsou k tématu gender skeptičtí. Přemýšlela jsem o tom, jak moc by pro ně byla ona poslední kapitola obtížná. Proto bych ráda požádala autorku, abychom mohly při obhajobě debatovat o této kapitole na podkladě např. tří až čtyř výstižných vět, které by danou kapitolu shrnuly.

Práci za pěkně zpracovanou, diplomantka provedla pečlivou analýzu pramenů a téma dobře zpracovala.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Autorka cíle práce splnila, zodpověděla své otázky a
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Pokud je mi známo, tak příslušné nástroje pro kontrolu z hlediska plagiátorství vyhodnotily práci jako bezproblémovou.
Logická stavba práce	Diplomová práce je z hlediska systematického vhodně členěna. Struktura osnovy je logická a přehledná.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Diplomantka používala zahraniční i domácí odbornou literaturu. Používání citací odpovídá normě.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Hloubku provedené analýzy považuji za dostatečnou, je ale zřejmé, že na řadě míst mohla být analýza problému hlubší. Jde zejména o obecné otázky, s ohledem na možnosti dané rozsahem práce hodnotím hloubku analýzy jako adekvátní.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Úpravu práce hodnotím jako pěknou.
Jazyková a stylistická úroveň	Z hlediska chyb v psaní je diplomová práce na dobré úrovni. Stylistická úroveň je dobrá.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Při ústní obhajobě by měla diplomantka zodpovědět tyto otázky:

- Dlouho uvažuji o tom, zda úvahy o gender-based persecution atd. jsou v právu přítomny zejména v nauce v ekonomicky rozvinutých státech, a to proto, že je zde velmi obtížné získat ochranu. Jak by tuto úvahu zhodnotila diplomantka?
- Považuje autorka úpravu otázky genderu v kvalifikační směrnici za dostačující pro ochranu žen-uprchlic? Proč ano, proč ne?

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Doporučuji diplomovou práci k obhajobě.
Navržený klasifikační stupeň	Diplomovou práci hodnotím – s výhradou obhajoby – jako výbornou.

V Praze dne 16. září 2020

JUDr. Věra Honusková, Ph.D.
vedoucí diplomové práce